

กฎหมายในความรับผิดชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ลิงก์ : <http://www.royalthaipolice.go.th/laws.php>

พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ 2565

ไฟล์ : http://www.royalthaipolice.go.th/downloads/T_0001.pdf

ประมวลกฎหมายอาญา

ไฟล์ : https://drive.google.com/file/d/1-DvIVKLCbm_uOjTa7i4ltWTMHiwKmaBG/view

ประมวลกฎวิธีพิจารณาคดีอาญา

ไฟล์ : <https://drive.google.com/file/d/1aakFVfZsErGMUM5sm1ACHqmbtBLVwrW/view>

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ไฟล์ : <https://drive.google.com/file/d/1si2vyDSqHUoVvYvndTERqZ73c5b8h8y8/view>

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๘)

ไฟล์ : https://drive.google.com/file/d/1Ntl__J0pR-qj3H1rcTTgZC1OuwkxWYV8/view

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๖)

ไฟล์ : https://drive.google.com/file/d/17eg7pmAcO_Hbp7L93K2wEDLY7uSaOOMr/view

ประมวลกฎหมายอาญา

ไฟล์ : <https://drive.google.com/file/d/1nqLEiCzgB6Vzv1WtN3TdosZFHTOnuUuY/view>

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕

ไฟล์ : <https://drive.google.com/file/d/1HYj3sAYf5SNlb9XmDrz6fLwWkEEpsaOR>

แนวปฏิบัติในการจับหรือค้น

03

แนวปฏิบัติในการจับ

**การจับต้องมีหมายจับ
แจ้งให้ผู้ถูกจับทราบ
และอ่านให้ฟัง**
โดยมีข้อยกเว้น 4 ประการ
ดังนี้

- 1** กระทำคามผิดซึ่งหน้า
พบการกระทำความผิดซึ่งหน้า เห็นผู้ขึ้น
กำลังกระทำความผิด
- 2** พบผู้ต้องสงสัยว่าจะกระทำความผิด
พบบุคคลควรสงสัยว่าจะก่อเหตุร้ายแก่บุคคล
หรือทรัพย์สินผู้อื่น ซึ่งมีอาวุธ/เครื่องมือ
- 3** บุคคลจะหลบหนี ยุ่งเหยิง
พยานหลักฐาน มีความจำเป็น
เร่งด่วนออกหมายจับไม่ทัน
- 4** จับบุคคลที่จะหนีหรือหลบหนี
ระหว่างได้รับการประกันตัว

ที่มา : กองคดีอาญา สำนักงานกฎหมายและคดี
Criminal Affairs Division

แนวปฏิบัติในการค้น

03

การค้นต้องมีหมายศาลก่อนการค้นต้องอ่านและแสดงหมายค้น
โดยมีข้อยกเว้น 6 ประการดังนี้

- 1** เมื่อมีเหตุร้าย
หรือเสียงร้องให้ช่วย
- 2** เมื่อพบการกระทำ
ความผิดซึ่งหน้า
- 3** เมื่อมีผู้กระทำความผิดซึ่งหน้า
หลบหนีหรือซ่อนตัว
- 4** เมื่อมีพยานหลักฐานว่ามีสิ่งของ
ผิดกฎหมายหรือได้มา
ด้วยวิธีการที่ผิดกฎหมาย
- 5** เมื่อผู้ที่จะต้องถูกจับ
เป็นเจ้าบ้าน
- 6** ห้ามมิให้ค้นในที่สาธารณะ
เว้นแต่มีเหตุสงสัยว่ามีสิ่งของ
เพื่อใช้กระทำความผิด
หรือได้มาโดยผิดกฎหมาย

ที่มา : กองคดีอาญา สำนักงานกฎหมายและคดี
Criminal Affairs Division

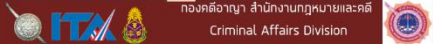

มาตรการป้องกันการแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจ

มาตรการป้องกันการแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจ

พนักงานสอบสวน ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักกฎหมายประมวลวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งระเบียบคำสั่ง ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหลักของการอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางอาญา ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบและเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา เพื่อให้การสอบสวนเป็นไปด้วยความรวดเร็วรอบคอบต่อเนื่องเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ

แต่ไม่มีหน้าที่และอำนาจในการแทรกแซงการดำเนินงานของพนักงานสอบสวน คำสั่งดังกล่าวกำหนดวิธีการปฏิบัติในการดำเนินงานของพนักงานสอบสวนในทุกขั้นตอน ตั้งแต่ก่อนรับคำร้องทุกข์ การรับคำร้องทุกข์ การสอบสวนถามปากคำ และบันทึกคำให้การของผู้กล่าวหาผู้ต้องหาพยานการแจ้งผลความคืบหน้าการสอบสวนให้ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ทราบการสอบสวนให้บันทึกรายละเอียดการรวบรวมพยานหลักฐานให้ระบุถึงการได้มาของพยานหลักฐาน และการดำเนินการเกี่ยวกับพยานหลักฐานนั้น ๆ การทำสำนวนการสอบสวน การทำความเห็นทางคดีที่กำหนดให้พนักงานสอบสวน ผู้สอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน เป็นผู้ลงนามมีความเห็นทางคดี จากนั้นจึงเสนอความเห็นพร้อมสำนวนการสอบสวนไปยังหัวหน้าพนักงานสอบสวน และผู้มีอำนาจทำความเห็นทางคดี เพื่อพิจารณา มีความเห็นทางคดีตามลำดับ โดยให้หัวหน้าพนักงานสอบสวน และผู้มีอำนาจทำความเห็นทางคดี มีความเห็นทางคดีเป็นของตนเอง

กองคดีอาญา สำนักงานกฎหมายและคดี
Criminal Affairs Division

มาตรการป้องกันการแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจ

03 มาตรการป้องกันการแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจ

การปฏิบัติของพนักงานสอบสวน

1. รับคำร้องทุกข์

บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษในสารบบการดำเนินคดีและรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีแล้วรีบดำเนินการสอบสวนโดยไม่ชักช้า

2. การสอบสวน รวบรวมพยานหลักฐาน

ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ 8 รวมทั้งระเบียบและคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง การสอบสวนให้บันทึกรายละเอียดการปฏิบัติกรรวบรวมพยานหลักฐานให้ระบุนำมาได้มาของพยานหลักฐาน และการดำเนินการเกี่ยวกับพยานหลักฐานนั้น ๆ ทั้งนี้ ให้การแจ้งผลความสืบหน้าการสอบสวนให้ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษทราบตามกำหนดระยะเวลา

3. ทำความเห็นทางคดี

พนักงานสอบสวนผู้สอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน เป็นผู้ลงนามมีความเห็นทางคดี จากนั้นจึงเสนอความเห็นพร้อมสำนวนการสอบสวนไปยังหัวหน้าพนักงานสอบสวนและผู้มีอำนาจทำความเห็นทางคดี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นทางคดีตามลำดับ โดยให้หัวหน้าพนักงานสอบสวน และผู้มีอำนาจทำความเห็นทางคดีมีความเห็นทางคดีเป็นของตนเอง

แนวปฏิบัติในการใช้ดุลยพินิจไม่รับคำร้องทุกข์ในคดีอาญา

แนวปฏิบัติในการสอบปากคำของพนักงานสอบสวน

แนวปฏิบัติในการสอบปากคำของพนักงานสอบสวน

๐3 **สอบปากคำพยาน**

-
  - สอบปากคำให้เห็นว่าพยานมีความเกี่ยวข้องกับคดีนี้หรือไม่ เป็นประจักษ์พยานหรือพยานแวดล้อม
-
  - กรณีพยานไม่สามารถพูดหรือเข้าใจภาษาไทยได้ พนักงานสอบสวนต้องจัดหาล่ามแปลในการสอบปากคำ
-
  - พยานผู้เชี่ยวชาญซึ่งได้รายงานผลการตรวจไว้แล้ว ไม่ต้องบันทึกปากคำอีก

ที่มา : กองคดีอาญา สำนักงานกฎหมายและคดี
Criminal Affairs Division

๐3 **สอบปากคำบุคคลอายุไม่เกิน 18 ปี**

-
  - ต้องจัดให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการร่วมฟังการสอบสวน
- จัดให้มีการบันทึกภาพและเสียงการสอบสวน

ที่มา : กองคดีอาญา สำนักงานกฎหมายและคดี
Criminal Affairs Division

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐ ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย

ใครคือ...ผู้เสียหายในคดีอาญา

- เป็นผู้ได้รับความเสียหายทั้งทรัพย์สิน ร่างกายหรือจิตใจ
- ต้องเป็นการกระทำความผิดอาญาของผู้ซึ่งโดยคดีนี้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำอาชญากรรม
- ต้องเป็นความผิดตามรายการที่ระบุไว้ท้ายพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย

3.1 ความผิดที่เกี่ยวกับการรั่วไหลของสารพิษหรือสารอันตราย ส่วนอย่างอื่น
3.2 ความผิดเกี่ยวกับเหตุฉ้อโกงอย่างรุนแรง เช่น การฉ้อโกง
3.3 ความผิดฐานขโมยสิ่งมีค่า สิ่งมีค่าอื่นหรือเอกสาร
3.4 ความผิดฐานลักทรัพย์หรือฉ้อโกงทรัพย์ จนเป็นเหตุให้ล้มเลิกการสืบสวน
3.5 ความผิดฐานลักทรัพย์ ฆาตกรรม ฆาตกรรมและลักทรัพย์
จนเป็นเหตุให้ล้มเลิกการสืบสวน
3.6 ความผิดเกี่ยวกับสุขภาพและสิ่งอื่น จนเป็นเหตุให้ล้มเลิกการสืบสวน
3.7 ความผิดเกี่ยวกับสุขภาพและสิ่งอื่น
3.8 ความผิดฐานทำผิดกฎหมาย
3.9 ความผิดฐานถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือสิทธิ

สิทธิที่อาจได้รับ

- กรณีไม่เสียชีวิต**
  - ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 40,000 บาท
  - ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน 20,000 บาท
  - ค่าขาดประโยชน์ที่ตามมาได้ตามค่าจ้างขั้นต่ำ แต่ไม่เกิน 1 ปี
  - ค่าตอบแทนความเสียหายอื่นไม่เกิน 50,000 บาท
- กรณีเสียชีวิต**
  - ค่าตอบแทนความตาย 30,000 - 100,000 บาท
  - ค่าจัดการศพ 20,000 บาท
  - ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท
  - ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน 40,000 บาท

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิร้องเรียนช่วยเหลือเยียวยาได้ (ฟรี) เช่น สถานีตำรวจท้องที่, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ และสถานีนิติวิทยาศาสตร์

** ผู้เสียหายต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่เกิดเหตุ **

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหายต้องนำมายื่น

- สำเนาบันทึกแจ้งความ
- สำเนารายงานการสอบสวน
- บันทึกการแจ้งสิทธิ

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐ ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย

ใครคือ...ผู้เสียหายในคดีอาญา

- เป็นผู้ได้รับความเสียหายทั้งทรัพย์สิน ร่างกายหรือจิตใจ
- ต้องเป็นการกระทำความผิดอาญาของผู้ซึ่งโดยคดีนี้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำอาชญากรรม
- ต้องเป็นความผิดตามรายการที่ระบุไว้ท้ายพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย

3.1 ความผิดที่เกี่ยวกับการรั่วไหลของสารพิษหรือสารอันตราย ส่วนอย่างอื่น
3.2 ความผิดเกี่ยวกับเหตุฉ้อโกงอย่างรุนแรง เช่น การฉ้อโกง
3.3 ความผิดฐานขโมยสิ่งมีค่า สิ่งมีค่าอื่นหรือเอกสาร
3.4 ความผิดฐานลักทรัพย์หรือฉ้อโกงทรัพย์ จนเป็นเหตุให้ล้มเลิกการสืบสวน
3.5 ความผิดฐานลักทรัพย์ ฆาตกรรม ฆาตกรรมและลักทรัพย์
จนเป็นเหตุให้ล้มเลิกการสืบสวน
3.6 ความผิดเกี่ยวกับสุขภาพและสิ่งอื่น จนเป็นเหตุให้ล้มเลิกการสืบสวน
3.7 ความผิดเกี่ยวกับสุขภาพและสิ่งอื่น
3.8 ความผิดฐานทำผิดกฎหมาย
3.9 ความผิดฐานถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือสิทธิ

สิทธิที่อาจได้รับ

- กรณีไม่เสียชีวิต**
  - ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 40,000 บาท
  - ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน 20,000 บาท
  - ค่าขาดประโยชน์ที่ตามมาได้ตามค่าจ้างขั้นต่ำ แต่ไม่เกิน 1 ปี
  - ค่าตอบแทนความเสียหายอื่นไม่เกิน 50,000 บาท
- กรณีเสียชีวิต**
  - ค่าตอบแทนความตาย 30,000 - 100,000 บาท
  - ค่าจัดการศพ 20,000 บาท
  - ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท
  - ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน 40,000 บาท

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิร้องเรียนช่วยเหลือเยียวยาได้ (ฟรี) เช่น สถานีตำรวจท้องที่, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ และสถานีนิติวิทยาศาสตร์

** ผู้เสียหายต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่เกิดเหตุ **

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหายต้องนำมายื่น

- สำเนาบันทึกแจ้งความ
- สำเนารายงานการสอบสวน
- บันทึกการแจ้งสิทธิ

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม และสิทธิผู้ต้องหา

ข้อมูลสิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา ซึ่งเป็นสิทธิอันชอบธรรมในการอำนวยความสะดวกได้แก่

- 01** สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา
- 02** สิทธิการขอรับการช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี การปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย และการดูแลเกิดสิทธิมนุษยชนจากกองทุนยุติธรรม
- 03** สิทธิของผู้ต้องสงสัย ผู้ต้องหาในคดีอาญาชั้นสอบสวน

03

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐตามพระราชบัญญัติ ค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

03

ใครคือ...จำเลยในคดีอาญา

- 1 เป็นจำเลยที่ถูกดำเนินคดีโดยพนักงานอัยการ
- 2 ถูกคุมขังในระหว่างพิจารณาคดี

ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าจำเลยได้เป็นผู้กระทำผิดและมีภาระต้องฟ้องในระหว่างดำเนินคดี หรือปรากฏตามคำพิพากษาอันถึงที่สุด ในคดีนี้ว่าข้อเท็จจริงพ้องเป็นเหตุว่าจำเลยได้เป็นผู้กระทำผิดคดีหรือการกระทำของจำเลยเป็นความผิด

สิทธิที่อาจได้รับ

1. กรณีไม่เสียชีวิต

- ค่าทดแทนการถูกคุมขัง จ่าย **500 บาท**
- (คำนวณจากวันที่ถูกคุมขังตามอัตราที่กำหนด)
- ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน **40,000 บาท**
- ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน **50,000 บาท**
- ค่าขาดประโยชน์ที่หากทำได้ (ตามอัตราจ้างขั้นต่ำในจังหวัดที่ทำงาน)
- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ค่าทนายความ (ไม่เกินอัตราที่กำหนด)
- ค่าใช้จ่ายการอื่น ไม่เกิน **30,000 บาท**

2. กรณีเสียชีวิต

- ค่าทดแทน **100,000 บาท**
- ค่าจัดการศพ **20,000 บาท**
- ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน **40,000 บาท**
- ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน **40,000 บาท**

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิยื่นขอเงินช่วยเหลือเยียวยาได้ เช่น เจ้าพนักงานสอบสวน ปก.ประเทศ, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ, สถานีดับเพลิงและกู้ภัยระดับและแขวง และศูนย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

** จำเลยต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ผิดฟ้อง **

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหายต้องนำมายื่น

- 1 หนังสือรับรองคดีถึงที่สุด
- 2 สำเนาหมายจับ หมายจำคุก และหมายปล่อย
- 3 สำเนาคำพิพากษาของทุกชั้นศาล

ที่มา : กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สำนักงานอัยการหรือทางการเงินและผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา

การช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี

“ไม่มีเงินจ้างทนาย ไม่มีเงินขึ้นศาล กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม”

- 1 การช่วยเหลือในการดำเนินคดี**
  - ค่าจ้างทนาย
  - ค่าที่ปรึกษากฎหมาย
  - ค่าธรรมเนียมศาล
  - ค่าใช้จ่ายอื่นๆ
- 2 ใครมีสิทธิขอความช่วยเหลือ**
  - โจทก์ :** ต้องการยื่นคำร้องฟ้องร้องหรือบังคับคดี
  - จำเลย :** ต้องการต่อสู้คดีหรือดำเนินคดีในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- 3 เกณฑ์การพิจารณา**
  - ✓ โจทก์จริงและพยานหลักฐาน
  - ✓ ฐานะทางการเงิน
  - ✓ โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือบรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ
- 4 ฐานะผู้ขอความช่วยเหลือ**
  - ✓ รายได้หรือความสามารถทางเศรษฐกิจ
  - ✓ การใช้จ่ายตามปกติอันสมควร
  - ✓ การหนี้สินความสามารถเข้าถึง
  - ✓ ความยุติธรรม

การปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย

“ไม่มีเงินประกันตัว กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม”

ใครมีสิทธิขอประกันตัว = ผู้ต้องหาหรือจำเลยถูกคุมขัง หรือจะถูกคุมขังในคดีอาญา หรือกรณีอื่นๆ

ขั้นตอนการขอความช่วยเหลือจากกองทุนยุติธรรม

- ขั้นพนักงานสอบสวน
- ขั้นพนักงานอัยการ
- ขั้นศาล

เกณฑ์การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

- 1 ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ไม่มีพฤติการณ์หลบหนี
- 2 ไม่ยุ่งกับพยานหลักฐานหรือไม่ก่อเหตุอันตราย
- 3 ลักษณะการกระทำผิดไม่ร้ายแรงหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย
- 4 สาเหตุหรือพฤติกรรมการนำเชื่อว่าไม่ได้กระทำผิด
- 5 ประวัติการกระทำผิด มีสั้ย ความประพฤติและฐานะ
- 6 ความคิดเห็นของผู้เสียหายหรือเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา

การช่วยเหลือของผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

ผู้มีสิทธิรับความช่วยเหลือ

- 1 เป็นผู้เสียหายจากการเมืองอันโดยชอบด้วยกฎหมาย
- 2 จำเลยที่ถูกไล่ตามล่าพิพากษาเกินเวลาที่กำหนด
- 3 จำเลยที่ถูกจองจำในระหว่างสอบสวนและมีสิทธิได้รับคำขอประกันตัวตามกฎหมาย คำขอประกันผู้เสียหาย และคำทวงถาม และคำร้องจำนำจำเลยในคดีอาญา
- 4 กรณียื่นอุทธรณ์ที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ค่าเสียหายที่ได้รับการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

- ค่าใช้จ่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล **ไม่เกิน 40,000 บาท**
- ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายและจิตใจ **ไม่เกิน 20,000 บาท**
- ค่าขาดประโยชน์หรือรายได้ที่ทำงานไม่ได้ เป็นเวลาไม่เกิน 1 ปี
- เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต **ไม่เกิน 100,000 บาท**
- ค่าจ้างนายความในชั้นสอบสวน **ไม่เกิน 5,000 บาท**
- เงินช่วยเหลือความเสียหายอื่นๆ นอกจากข้อ 1 **** ขึ้นอยู่กับภายใน 2 ปี นับตั้งแต่วันที่รัฐการละเมิดสิทธิฯ ****

เกณฑ์การพิจารณา

- ✓ ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน
- ✓ สถานะทางการเงิน
- ✓ โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือหรือการชดเชยความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ

ที่มา : กองบัญชาการช่วยเหลือนักโทษ 4 การถึง

สิทธิของผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาชั้นสอบสวน

บุคคลผู้ต้องสงสัย ซึ่งบุคคลเหล่านี้ยังไม่ใช่ “ผู้ต้องหา” ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเนื่องจากยังมิได้ถูกจับกุมโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงยังไม่ใช่ “ผู้ต้องหา” และไม่มีสิทธิของผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น สิทธิในการพบทนายความ สิทธิที่จะไม่ให้การใด ๆ ในชั้นที่ถูกควบคุม ทั้งที่บุคคลผู้ต้องสงสัยดังกล่าวยังเป็นเพียงผู้ต้องสงสัยเท่านั้น ไม่มีสิทธิที่จะได้รับรู้ในข้อหาและ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิด ไม่มีสิทธิได้รับการแจ้งเตือน (Miranda Warning) ไม่มี สิทธิที่จะไม่ให้การ (Right to Silence) ไม่มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย อีกทั้งไม่มี สิทธิเทียบเท่าสิทธิของผู้ต้องหาเด็กหรือเยาวชนและผู้ต้องหาหญิง

ที่มา : 53 เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิของบุคคลผู้ต้องสงสัยของคดีความผิดตามกฎหมายพิเศษ ด้านความมั่นคงในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา

สิทธิของผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาชั้นสอบสวน

03

ผู้ต้องหา หมายถึง บุคคลที่ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังไม่ได้ถูกฟ้องต่อศาล(ป.5.อ.มาตรา 2(2)) จากความหมายของผู้ต้องหาดังกล่าว จะเห็นว่าผู้ต้องหานั้นเป็นเพียงผู้ต้องสงสัยว่าได้กระทำความผิดเท่านั้น แต่การที่ทางอัยการกล่าวหาว่ามีความผิดจริงหรือไม่ ยังไม่ได้รับการพิสูจน์ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่างๆโดยศาล ซึ่งผู้ต้องหานั้นถือเป็นมนุษย์คนหนึ่ง ที่รัฐธรรมนูญฯได้รับรองสิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆไว้ ประเทศไทยได้รับรองสิทธิของผู้ต้องหาไว้ ดังนี้

- 1 สิทธิที่จะได้รับการเป็นปฏิปักษ์ไว้ก่อนว่ามีความผิด และก่อนนำพาไปขังที่ศาลจะแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิปักษ์ต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดได้ (รัฐธรรมนูญฯ น.39)
- 2 สิทธิที่จะได้รับการสอบสวนหรือพิจารณาด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว คำนึงถึงและเป็นธรรม (รัฐธรรมนูญฯ น.40 (3)(4)(7) ป.5.อาญา น.130, 134 วรรคสาม)
- 3 สิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐด้วยการจัดหาทนายความให้ (รัฐธรรมนูญฯ น.40(7), และ ป.5.อาญา น.134(1))
- 4 สิทธิที่จะไม่ทำถ้อยคำเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองอันอาจทำให้นับถ้อยคำของตน (รัฐธรรมนูญฯ น.40(4))
- 5 สิทธิที่จะได้รับการปล่อยตัวในกรณีที่ถูกคุมขังโดยผิดกฎหมาย (ป.5.อาญา.น.90)
- 6 สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาทำประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา อย่างรวดเร็ว และจะเรียกประกันกับประกันค้ำประกันได้ การไม่ทำประกันต้องจากสาเหตุทางฐานะและต้องแจ้งเหตุพิจารณาด้วย (รัฐธรรมนูญฯ น.40(7) และ ป.5.อาญา น.106 ถึง 114)
- 7 สิทธิที่จะอุทธรณ์คดีความไม่ให้เป็นกันเดียว (ป.5.อาญา น.119 กว)
- 8 สิทธิที่จะมีอำนาจยื่นอุทธรณ์หรือยื่นขอประกันตัว (ป.5.อาญา น.13 วรรคสองและวรรคสาม)
- 9 สิทธิที่จะได้รับหลักประกันในเรื่องความสามารถในการต่อสู้คดี ในกรณี ที่ถือว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้บริสุทธิ์และไม่สามารถต่อสู้คดี ได้ (ป.5.อาญา น.14)
- 10 ถูกจ้างหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมหรือจับผู้ต้องหาหรือเจ้าหน้าที่สำนักงาน พนักงานสอบสวนหรือพนักงานคุมประพฤติต้องแจ้งว่าทราบถึงการถูกจับกุมและ สถานที่ที่ถูกควบคุมในโอกาสแรก (ป.5.อ.ม.7/1 วรรคแรก)
- 11 มีสิทธิพบและปรึกษาทนายจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว (ป.5.อ.ม.7/1(1))
- 12 มีสิทธิเห็นทนายความ หรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจ ทำพินัยกรรมปากคำตนได้ ในชั้นสอบสวน (ป.5.อ.ม.7/1(2))
- 13 มีสิทธิได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อญาติได้ตามสมควร (ป.5.อ.ม.7/1(3))
- 14 มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย (ป.5.อ.ม.7/1(4))
- 15 สิทธิที่จะได้รับทราบสภาพข้อเท็จจริงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตนได้ในชั้นสอบสวน (ป.5.อ.ม.134 วรรคสี่)
- 16 สิทธิที่จะให้การหรือไม่ก็ได้ในชั้นสอบสวน ถ้าผู้ต้องหาให้การ ก่อผลทำให้ผู้ต้องหาได้รับการปล่อยตัวเป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ (ป.5.อ.ม.134/4(1))

ที่มา : สิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา - สำนักกฎหมาย และคดี กรุงเทพมหานคร (bangkok.go.th)